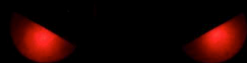

NOČNÉ TIENE

LUCIA KALVINOVÁ

Pár slov na úvod:

Knižka by vôbec nevznikla, keby mi moji rodičia ku každému sviatku nekupovali knihy a nenútili ma už od útleho veku čítať. A ja som im za to veľmi vďačná. Pretože keby nebolo ich, nemala by som lásku ku knihám a ani k písanému slovu. Ale hlavne, keby nebolo jedného malého podnetu, nikdy by som sa k písaniu nedopracovala.

Takže ďakujem mojim rodičom, Petre z Ostravy, Sáře z Olomouca (s ktorou neprestajne súťažím) a všetkým ostatným, ktorý ma k tomu viac alebo menej dotlačili.

I

V malom horskom mestečku menom Stowe v štáte Vermont vsadenom do hustého lesa nad ktorým čneli mohutné hory, bol krásny slnečný deň. Po chladnej, dlho trvajúcej zime a skoro žiadnej jari, to bolo príjemné prekvapenie pre všetkých. V príjemnom teplom vetríku už bolo cítiť blížiacu sa leto so všetkými jeho vôňami a lákadlami. Chladivé ticho nahradil neustály bzukot a rozličné zvuky posvätné späté s pravidelným a nemenným chodom prírody. Všade v ôkol boli rozkvitnuté záhrady a sady zaplavené kvetmi vo všetkých možných farbách a vôňach.

Člny a lode sa v malom rybárskom prístave kolísavo pohupovali na malých vlnkách a počasie

priam volalo von na rieky a jazero, na úspešný rybolov. Zamestnanci a majitelia stravovacích zariadení zametali terasy pri reštauráciách, aby poskytli svojim návštevníkom príjemné vychutnávanie svojich špecialít v nádhernom vydarenom počasí. Každý obyvateľ mestečka bol usmiaty a užíval si hrejivé slnečné lúče. Celé rodiny sa po dlhej dobe stretávali na prechádzkach v meste a v parku a živo spolu preberali všetky udalosti, ktoré sa stali počas zimy. Skrátka, táto zmena počasia vyvolala v každom skrytú radosť zo života.

Benjamin Rogers bol rád, že sa dohodol s deťmi na pikniku práve dnes. A že im práve dnes tak prialo počasie. Zajtra mali deti školu a on sa rozhodol, že si urobia spoločný rodinný výlet, na ktorý už tak dlho nemali čas a ktorý by im podľa jeho mienky prospel. Diskutovali o tom už vyše týždňa, ale deti protestovali a nedali si povedať. Chceli stráviť svoj voľný čas s kamarátmi. Spolu však, ako rodina, trávili čas len veľmi zriedka a pokiaľ by to takto pokračovalo aj naďalej, tak by sa určite navzájom odcudzili. A toho sa veľmi bál. Nakoniec vyhral jeho návrh. Hneď po tom, ako svoje ratolesti uplatil zmrzlinou na večeru.

Nadišiel deň D a navzdory počiatocnej averzií detí sa na neho i tešili. Zbalili si veľkú deku, obliekli ľahké oblečenie, pre istotu zbalili i nepremokavé bundy, plno nezdravých dobrôt,

futbalovú loptu a hádzací disk a vyrazili do voňavého lesa k rieke, na ich obľúbené miesto.

Zastali s autom na vyhradenom parkovisku pred lesom ohradeným dreveným plotom. Benjamin otvoril kufor na aute a spoločne si medzi sebou podelili náklad. Zdolali bez problémov krátku trasu lesom až došli na inkriminované miesto. Deku si rozložili na zelenej čistinke, neďaleko vysokých stromov, ktoré by v prípadnom sparnom dni poskytli príjemný chládok.

Povybaľovali všetky veci a Benjamin sa s hlbokým nádychom pripravil na to, že sa po celý deň musí obrnúť dobrou náladou a hlavne musí byť liberálny. Chcel stráviť úžasný deň bez hádok. Aspoň jeden deň mohli prežiť spokojne a zažiť pár zážitkov na ktoré sa v starobe krásne spomína a ktoré prípadne zatienia aj tie zlé veci dospievania.

Zjedli chutný a výdatný nezdravý obed, ktorý by im v iné dni vôbec nedoprial, ale dnešok bol výnimka a teraz, s úsmevom na tvári, sledoval svoju dcéru Grace a syna Toda ako sa šťastne naháňajú medzi stromami. Grace mala štrnásť a jej brat bol od nej o dva roky mladší. Boli spokojní a uvoľnení. Teraz. Teraz bol jeden z tých lepších dní, kedy nemusel riešiť problémy otca, ktorý musel deťom nahradzovať i matku. Dnes bolo všetko v poriadku a prial si, aby takéto

momenty boli v jeho a ich životoch stále, aby mali na čo v budúcnosti spomínať.

„Otec“ zvolal na neho od stromov Tod „nesed' tam len tak a ukáž aj nejakú kondičku. Tak si nás prosil aby sme šli, že si budeme užívať spoločné chvíle a teraz sa na nás len pozeráš.“

„Tak ty chceš vidieť kondičku? Tak Vám starec niečo ukáže“ Benjamin rýchlo vyskočil z deky na rovné nohy, vzal loptu a snažil sa obohrať Toda a streliť gól do provizórnej brány medzi dvoma stromami, kde stála s predpaženými rukami Grace.

Schytil syna pod pazuchu a spolu s ním vo vzduchu kopal do lopty. Všetci sa na tom veselo smiali. Keď ich už omrzelo futbal, tak si hádzali diskom, alebo vymýšľali vtipné mená oblakom, ktoré si pomaly plávali po oblohe. Takto sa zabávali ešte niekoľko hodín. Tesne pred západom slnka si zbalili veci a vybrali sa naspäť domov.

*

„Uložte všetky svoje veci na miesto a oblečte si pyžamá“ nariad'oval otec svojim deťom ihneď ako dorazili.

„Ale otec“ oduli pery. Očividne nesúhlasili.

„Žiadne, *ale otec*. Dnes ste mali náročný deň vonku a zajtra je škola. Takže dnes už žiadny televízor a nijaké námietky. Prídem Vám skontrolovať úlohy a uložíť Vás.“

„Ved' už nie sme malí“ oponoval Tod.

„Aj tak. Šup do izieb“ zamračil sa Benjamin. Neochotne sa šuchtavo vybrali na poschodie do svojich izieb a bolo počuť len búchanie dvierok a šuplíkov, ako odkladali veci.

On zatiaľ poodkladal zvyšky jedál do chladničky, pospratával pohádzané oblečenie a deku a šiel na poschodie za deťmi. Boli už vzorne poumývané, oblečené v pyžamách a ležali vo svojich posteliach. Skontroloval, len zo zaužívaného zvyku, veci do školy, pobožkal ich na čelo, prikryl ich tak, ako to robievala jeho žena, keď boli malí. Ako mu pri tomto rituály chýbala. Pozrel na ne láskyplným pohľadom a zavrel im dvere na izbách.

Zišiel dole a pustil sa s nechutou do domácich prác. Nuž čo, niekto to robiť musel a on pri výchove detí, práci a staraní sa o domácnosti, nemal absolútne čas si niekoho nájsť. Bolo to už sedem rokov, čo Emily umrela a on bol v jednom kole. Bola to skvelá žena, ale on sa už musel posunúť dopredu. A práve preto bol už sám zo

seba nešťastný keď znova nič neurobil, iba skončil pri rovnakých výčitkách.

„Výhovorky. Ty si nechceš nikoho nájsť, pretože sa bojíš“ hromžil sám na seba.

*

Bolo už krátko pred polnocou, no jemu sa ešte nechcelo spať, tak si v kuchyni potichu pustil rádio a pripravoval deťom desiatu do školy. Ako balil sendviče do papierových vreciek zamrazilo ho na chrbte. Nielen na chrbte, ba husia koža mu naskočila na celom tele. Mal taký zvláštny neidentifikovateľný pocit, akoby za ním niekto stál a pozoroval ho. Rýchlo sa otočil, no v tmavej obývačke nik nebol a nič sa tu nehýbalo. Zasmial sa sám sebe na svojom ničím nepodloženom strachu. Vrátil sa k predošlej činnosti, no o pár minút ho vyrušilo blikajúce svetlo. Ustrnul. Vypol hluché rádio a očami hypnotizoval žiarovku, ktorá mu niečo ohlasovala v morzeovke.

Nehlásili predsa žiadny výpadok. Svetlo sa vrátilo do normálu, no jemu sa usadil na duši zvláštny nepokoj. Niečo nebolo v poriadku, no on nevedel čo. Cítil sa ako stará kartárka, ktorá po otočení poslednej karty pozná budúcnosť, no predtým iba háda. Zrazu sa mu zamarilo, že počuje zvláštny

zvuk. Znelo to, ako povzdych. Ako tajuplný tichý dlhý povzdych, ktorý sa stratil v nenávratne.

Načúval s nastraženými ušami, či to nebude počuť znova. Nič. Hodiny odtikali niekoľko desiatok sekúnd, no nič sa už neozvalo. *Možno to bol iba vietor* uisťoval sa v duchu. Zvláštny nepokoj zmizol tak rýchlo, ako sa objavil.

„Už by naozaj trebalo ísť spať“ povedal si v duchu a vykročil do svojej izby.

*

Nasledujúce ráno sedel Tod, už vychystaný do školy, za raňajkovým pultom a ku praženici si prihadzoval pár práve dopečených hriankov. Benjamin stál za dresom a zmýval vajíčka z panvice. Na stole už deti čakali desiatové balíčky pripravené včera večer.

„Kde je Grace? Zmešká autobus“ prehodil trošku nazlostene Benjamin. Dnes ráno, ako na potvoru, zaspal a tak nemali veľa času na prípravu.

„Zbehni sa za ňou pozrieť, či je už hore“ obrátil sa na syna. Ten znudene prekrútil očami a šuchtavo sa vybral nahor po schodoch.

„Keby mohol ísť ešte pomalšie, tak by to spravil“ zamrmlal Benjamin popod nos a zbalil zatiaľ

dcére do balíčka niečo aj na raňajky. Aj tak by už nemala čas sa najesť a on nemal chuť na telefonát zo školy. Riaditeľka Baleyová bola síce mierna, no veľmi dbala na presné príchody do školy.

„Otec! Otec!“ kričal Tod už z horného poschodia a rútil sa schodmi dolu.

„Čo tak kričíš“ napomenul syna. „Čo sa také stalo?“

„Grace!“ dychčal Tod s rozšírenými očami. „Leží na posteli s otvorenými očami a nemôžem ju zobudiť. Len tam tak leží a nehýbe sa ako mŕtvola.“

Benjaminovi viac netrebalo. Odpichol sa od kuchynskej dosky a berúc po dva schody naraz bol o chvíľku v dcérinej izbe. Grace ležala na posteli s rukami voľne uloženými vedľa seba, s naširoko otvorenými očami a pootvorenými ústami. Benjamin si pomaličky sadol na posteľ a trasúcu ruku jej priložil na čelo. Nebolo studené. Skontroloval to ešte raz, ale mala približne izbovú teplotu. Nahol sa a priložil jej ucho k hrudi. Počul, ako jej bije srdce, ale bolo to veľmi tiché. Vystrel sa a ustrašenými očami sa zadíval na dcéru.

Na ruke, položenej na posteli, ho poštekľil vietor. Otočil sa doľava a všimol si otvoreného okna.

Ved' včera bolo predsa zatvorené, kontroloval to a Grace si v noci okno neotvárala. Mala ešte stále strach pred tmou a hlavne tou vonku.

Teraz si tým však hlavu nelámal. Musel sa postarať o dcéru. Postavil sa, stiahol z nej prikrývku, z vešiaku pri dverách zvesil jej župan a pomaly jej ho obliekol. Zobral ju náručia a obozretne vyšiel z izby.

„Tod, vezmi svoju aj moju bundu a otvor auto“ nariad'oval synovi, keď opatrne schádzal po schodišti.

Tod poslúchol, bundy vzal do jednej ruky, rýchlo otvoril auto a vchodové dvere, vzal aspoň jedno vrecúško s desiatou a zamkol dom. Benjamin za ten čas s nehou uložil dcéru na zadné sedadlá a pod hlavu jej vložil svoju skrútenú vetrovku. Obaja nasadli do auta a rýchlo si to namierili k nemocnici.

*

Pri nemocnici Benjamin vzal znova Grace opatrne do náručia a ponáhl'al sa k posuvným preskleným dverám. Od dverí si to namierili rovno na príjem, k informačnému pultu.

„Moja dcéra“ vyhŕkol na prvú sestričku, ktorú stretli „je takáto, odkedy som ju ráno našiel.“

Sestra si pedantne prezrela Gracine zreničky a rýchlo bez zbytočných slov ich viedla do miestnosti, ktorá sa podobala na ordináciu, ale bolo tu omnoho viac prístrojov.

„Položte ju na lôžko, ja zatiaľ zavolám doktora“ povedala miernym, nič nenaznačujúcim, hlasom a zmizla za dverami. Okamžite vykonal jej príkazy a pomaličky položil dcéru na modrú prikrývku. Na doktora a sestričku nemuseli čakať dlho. Dnu vstúpil vysoký chudý muž so svetlohnedými vlasmi v doktorskom plášti so stetoskopom zaveseným na krku.

„Dobrý deň. Som Dr. Judson a vyšetím Vašu dcéru. Bohužiaľ, Vy dvaja musíte zatiaľ počkať vonku. Dobré? Nebojte sa, nebude to trvať dlho“ a vyprevadil ich k dverám.

*

Tod sedel predklonený na nemocničnej stoličke a znuďene šúchal topánkami po linoleu. Benjamin chcel zatiaľ do podlahy vychodiť tunel. Už tu čakali dve hodiny a za ten čas do a z miestnosti vychádzali a vchádzali sestričky a ďalší doktori. Pri izbe jeho dcéry bolo rušnejšie ako na vlakovej stanici. Im zatiaľ nikto nič nepovedal. Boli len vedľajšie elementy, ktoré zaberali priestor.

Benjamin zatiaľ zavolať do práce a do školy a vysvetlil im vzniknutú situáciu. Zúfalo sa oprel chrbtom o stenu a trel si unavené oči. Toto je zlý sen. Toto je nočná mora. Keď sa bude veľmi snažiť, tak sa z nej prebudí a všetko bude znova v poriadku.

„Pán Rogers? Pán Rogers“ zavolať na neho opakovane sestrička, no on z hlbokých myšlienok precitol až vo chvíli, keď ho Tod silne poťahal za rukáv.

„Otec, volajú ťa.“

Benjamin zdvihol hlavu a pobral sa za sestričkou do ordinácie, ktorá bola hneď vedľa miestnosti, kde uložil Grace. V bielej sterilnej ordinácii sedel za stolom Dr. Judson a študoval husto popísané záznamy. Papiere mal porozhadzované po celom stole. Hneď ako si všimol Benjaminu v miestnosti, pokynul mu nech sa posadí.

„Pán Rogers“ unavene si vydýchol. „Ospravedlňujem sa Vám, že vyšetrenie trvalo tak dlho, ale musím Vám položiť ešte zopár otázok na spresnenie.“

„V poriadku, pýtajte sa.“

„Prekonala Vaša dcéra zápal pľúc, alebo priedušiek a poriadne ho nedoliečila?“

„Nie, nikdy sme s tým problémy nemali“ zamyslel sa.

„Má nejaké psychické problémy?“

„Nie, nikdy som si nič nevšimol a ani učiteľky v škole mi nikdy nehlásili žiadne problémy. Na čo narážate?“

„Nie je tu Vaša manželka?“

„Moja žena zomrela pred siedmymi rokmi. Deti boli ešte malé. Stále o tom spolu hovoríme a oni sa s jej smrťou vyrovnali.“

„Nemáte nejaké iné problémy v rodine?“

„Doktor, čo sú to za otázky? Som starostlivý otec, nikdy som deťom nič neurobil. Môžete sa spýtať kohokoľvek. Chcete ma azda obviňovať z toho, že sa nestarám o svoje dieťa a poštváť na mňa sociálku?“ zúrili Benjamin.

„Pán Rogers, nechcel som Vás nahnevať“ ukludňoval ho Judson.

„A ako to chcete nazvať? Necháte ma tu čakať dve hodiny, nič mi nepoviete a potom sa ma pýtate takéto veci.“

„Nemal som v úmysle Vás z niečoho obviňovať, ale stav v ktorom sa teraz nachádza Vaša dcéra je veľmi neobvyklý. Je teraz vo zvláštnom stave zvanom katatónia. Je to podobný stav, ako kóma, ale tu môže človek fungovať bez pomoci prístrojov. Dôvod, prečo som Vám dával takéto otázky, je ten, že tento stav nastáva po veľkom psychickom vypätí. Nenastáva len tak. Musí mu niečo predchádzať. Niečo, čo veľmi poznačí psychiku človeka“ dokončil a s obavami si prezeral prekvapeného Benjamina.

„Ale ja si na nič takéto nespomínam. A Tod by mi to hneď povedal. Oni dvaja sú ako siamské dvojčatá. Všetko o sebe vedia“ pokrútil hlavou. „Ja to nechápem doktor. Ako k tomu vôbec došlo?“ chytil si hlavu do dlaní.

„To zatiaľ nevieme ani my a to ju vyšetruval aj neurológ. Spravíme ešte zopár vyšetrení. Vy urobíte najlepšie, keď si pôjdete spolu so synom oddýchnuť a ja Vám zabezpečím non – stop návštevne hodiny. Budeme sa usilovať priviesť ju naspäť, a to čo najskôr. Buďte trpezlivý. Dobre?“ Dr. Judson vstal spoza svojho stola a položil Benjaminovi ruku na plece.

Benjamin sa narovnal na stoličke a skúmavo sa pozrel doktorovi do očí. Chcel uhádnuť, či mu zo sústrasti klame alebo mu vraví pravdu. Čo keď na tých vyšetreniach zistili niečo znepokojivé a teraz

si ju tu chcú nechať na pozorovaní? Možno mala Emily vo svojej rodine nejakú zvláštnu a málo zaznamenanú dedičnú chorobu o ktorej mu nepovedala. O čom tu vlastne rozmýšľa? S Emily si povedali všetko, takže by o chorobe určite vedel.

„Chodte domov, oddýchnite si a potom sa vráťte a prinesiete Grace nejaké pyžamo a čisté veci. Zariadim, aby ste tu mohol zostať aj mimo návštevných hodín“ zovrel mu rameno.

„V poriadku pán doktor“ povzdychol si a vstal zo stoličky. Doprevádzaný doktorom vyšiel z ordinácie smerom k Todovi. Silno svojho syna objal, akoby z toho objatia chcel načerpať potrebnú silu. Možno sa potreboval uistiť v tom, že tu má ešte jedno dieťa. A možno v tom objatí hľadať trochu útechy. Konečne syna pustil a potľapkával ho po chrbte.

„Pod' pôjdeme domov.“

„Ale, čo Grace oci?“ zúfalo sa opýtal Ben.

„My už tu veľa nezmôžeme. Teraz sa o ňu budú starať doktori. My musíme pevne veriť, že jej stav nebude trvať dlho. Ideme domov, poriadne sa najeme a prídeme naspäť s jej vecami. Doktor sľúbil, že u nej môžeme byť nepretržite a nemusíme sa báť, že porušíme návštevné

hodiny. Pod'me“ pohladil syna po vlasoch a spolu vykročili k autu.

II

Prešlo už vyše týždňa a Gracin stav sa nezlepšil. Doktori už vyskúšali všetko, no nič nepomohlo. Radili sa aj s odborníkmi zo zahraničia, ale nikto sa ešte nestretol s takýmto zvláštnym prípadom. Benjamin bol u Grace skoro neustále. Domov sa chodil len prezliecť. Toď však musel ako tak dodržiavať povinnú školskú dochádzku. Benjamin skúšal chodiť do práce, no vydržalo mu to len dva dni. Pri dcérinej nevysvetliteľnej chorobe sa nevedel na nič sústrediť. Jeho šéf mu dal na výber. Buď si vyberie neplatené voľno na mesiac, alebo dá výpoveď. Keďže sa nevedelo dať odhadnúť koľko ešte bude trvať vyliečenie, dal výpoveď.

Todove správanie a známky v škole sa začali čím ďalej tým viac horšiť. Bola to obrana proti neustálym chápacím pohľadom všetkých navôkol, proti vysvetleniam lekárov, ale žiadnym priamym odpovediam, proti neustálym otázkam spolužiakov, proti všetkému. Učitelia to zo začiatku chápali, ale už to prekročilo únosnú mieru a on mal na mále s vylúčením zo školy. Benjamin musel navštíviť riaditeľku a dohovoriť svojmu synovi. Nebolo to ľahké, no po rozhovore, ktorý trval celé hodiny sa Tod, aspoň nateraz, vrátil do starých koľají.

Tento nový stav, bez trvalej práce a prísunu peňazí, však nemohol trvať dlho, lebo musel platiť poistenie a dvaja chlapi museli z niečoho žiť. Jediné východisko bolo požiadať o dávky v nezamestnanosti a o nemocenské. Rogers odprevadil syna do školy a sám sa vybral do kancelárie starostky. Sekretárka bola práve nevedno kde a tak zaklopal na dvere.

„Ďalej“ ozvalo sa tlmene z kancelárie. Otvoril pomaly dvere a nakukol dnu.

„Dobrý deň, pani starostka. Môžem Vás na pár minút vyrušiť?“

„Samozrejme pán Rogers. Pod'te ďalej“ rukou mu pokynula, nech vstúpi. „Čo by ste potreboval?“ Spoza stola na neho hľadeli orieškové oči